

## หลักสูตรฝึกอบรมการจัดระบบบริการผู้ป่วยแบบประคับประคองในโรงพยาบาล ศูนย์การุณรักษ์ โรงพยาบาลศรีนครินทร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

### หลักการและเหตุผล

จากการที่กระทรวงสาธารณสุขได้ประกาศให้ Palliative care อยู่ใน service plan ดังนั้นจึงต้องมีการจัดตั้ง functional unit ของการดูแลแบบประคับประคองขึ้น การจัดตั้งและวิธีดำเนินการของศูนย์ดูแลแบบประคับประคองยังไม่มีรูปแบบและแนวทางชัดเจน ทำให้โรงพยาบาลต่างๆ ประสบปัญหาการจัดตั้งศูนย์ดูแลแบบประคับประคองที่ได้มาตรฐานและมีคุณภาพ

ศูนย์การุณรักษ์ได้จัดหลักสูตรฝึกอบรมการจัดระบบบริการผู้ป่วยแบบประคับประคองในโรงพยาบาลขึ้น เพื่อช่วยให้โรงพยาบาลต่างๆ สามารถจัดตั้งศูนย์ฯ และสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

### วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ทีมสุขภาพที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการศูนย์ดูแลประคับประคองสามารถจัดทำโครงการ และช่วยในการดำเนินโครงการได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ
2. โรงพยาบาลมีแนวทางการจัดบริการการดูแลแบบประคับประคองที่มีคุณภาพมาตรฐาน
3. พัฒนาทีมสหสาขาซึ่งเป็นจักรกลของการทำงาน

### ผู้รับผิดชอบโครงการ

รศ.พญ.ศรีเวียง ไพโรจน์กุล

### ผู้ประสานงานโครงการ

พว.ปาริชาติ เพ็ญสุพรรณ

### วิทยากร

ทีมศูนย์การุณรักษ์ โรงพยาบาลศรีนครินทร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

### หลักสูตรการฝึกอบรม

ประกอบด้วย 7 modules ซึ่งมีความสำคัญในการจัดระบบบริการการดูแลแบบประคับประคอง แต่ละ module ประกอบด้วยการสอนภาคบรรยายตามด้วยภาคปฏิบัติ รวมถึงการเตรียมโครงการและวิธีดำเนินงานศูนย์ดูแลประคับประคอง ทีมสุขภาพของโรงพยาบาลที่เข้ารับการอบรม โรงพยาบาลระดับจังหวัดประกอบด้วยพยาบาลและแพทย์ (ถ้าเป็นไปได้) ที่ดูแลศูนย์ดูแลประคับประคองอย่างละหนึ่งคน โรงพยาบาลชุมชนอาจมีพยาบาลที่ดูแลศูนย์ดูแลประคับประคองคนเดียว ระยะเวลาการฝึกอบรม 1 สัปดาห์

ผู้เข้าอบรมจะได้รับ:

- 1) หนังสือแนวทางการดำเนินงานศูนย์ดูแลประคับประคอง ซึ่งประกอบด้วย แบบประเมินต่างๆ, แนวปฏิบัติ
- 2) Palliative care tool kit ซึ่งประกอบด้วยเครื่องมือที่ต้องใช้ในการประเมินและดูแลผู้ป่วยแบบประคับประคอง
- 3) Modules TOT for Palliative care education ประกอบด้วย module พร้อมใช้ในการนำไปสอน 9 modules
- 4) PPT การอบรม Palliative care for community care team
- 5) CNEU และ CME

## วิธีการจัดการฝึกอบรม

สอนภาคบรรยายต่อด้วยการอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และมีการเข้าร่วมบางกิจกรรมของศูนย์การุณรักษ์ เช่นการทำ admission round เพื่อเรียนรู้ระบบการทำงานของศูนย์ฯ รวมถึงการทำงานแบบสหสาขา ทั้งนี้ศูนย์การุณรักษ์จัดหาเครื่องมือต่างๆ ให้โรงพยาบาลที่มาอบรมพร้อมที่จะนำไปใช้งาน เข้าใจวิธีดำเนินงานศูนย์ดูแลระดับประคองของโรงพยาบาล และสามารถดำเนินการได้หลังการฝึกอบรมเสร็จสิ้น

## รายละเอียดหลักสูตรการฝึกอบรม

ตารางการฝึกอบรม การจัดการระบบบริการผู้ป่วยแบบประคองในโรงพยาบาล

	8.30 – 9.30	9.30 -12.00		13.00 – 16.30	
M	Admission round	Introduction to the course and self-assessment		PC concepts and service planning	
T	Admission round	Assessment and tools	Symptom management principles and practice	Symptom management case exercise	
W	Admission round	Care planning		Role of PCWN	
Th	Admission round	Care of the imminently dying		Discharge planning and referral system	Opioid administration
F	Admission round	Quality assessment			

### PC concepts and service planning

- PC concept
- Service delivery models
- Structure and process
- Access to care, triggers criteria for Palliative consultation

โครงสร้างของศูนย์ ขั้นตอนการปรึกษา criteria ของผู้ป่วยที่รับการปรึกษา ขั้นตอนและระบบการทำงาน กำหนดบทบาทหน้าที่ของแต่ละคนในทีม การทำงานประสานกัน ทำข้อบ่งชี้ของการปรึกษา ขอบเขตความรับผิดชอบของทีมดูแลระดับประคอง การเชื่อมต่อการทำงานกับหน่วยงานอื่นๆ ทั้งในและนอกโรงพยาบาล workflow การทำงาน

**เครื่องมือ** คู่มือแนวทางการดำเนินงานของศูนย์ดูแลระดับประคองในโรงพยาบาล

### Assessment and tools

- Holistic assessment การประเมินแบบองค์รวม 9 มิติ
- Introduction to assessment tools.

**เครื่องมือ** Palliative care tool kit: assessment tools.

สมรรถนะ: ECOG, PPS, ADL.

อาการไม่สุขสบาย: ESAS, pain assessment.

จิตสังคม จิตวิญญาณ: Spiritual well-being scale.

ผู้ดูแล: POS, FAMCARE.

คุณภาพชีวิต: McGill, POS.

## Symptom management

บททวนการจัดการอาการและทำแบบฝึกหัด

- Principles of symptom management
- Essential drugs in Palliative care and drug administration
- Subcutaneous drug administration and using syringe driver
- Pain assessment and management
- Non-pain assessment and symptom management

**ภาคปฏิบัติ** ฝึกการใช้ยา คำนวณยาในการจัดการอาการ ฝึกให้ยาและผสมยาให้ทางใต้ผิวหนัง ฝึกการใช้ syringe driver

**เครื่องมือ** Palliative care Guidelines, NHS.

## Care planning

- Care planning based on patient's functional status.
- Advance care planning

## Role of PCWN

- Role of PCWN in Srinagarind hospital.

แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระบบ PCWN ของโรงพยาบาลต่างๆ

## Care of imminently dying

- Integrated care pathway
- Drug used in terminal state

ฝึกการใช้ Integrated care pathway และวางแผนการนำไปใช้ในหน่วยงาน

**เครื่องมือ** Integrated care pathway

## Discharge plan and referral process

- Discharge planning and referral process
- How to conduct home visit

**ภาคปฏิบัติ** ศึกษาแนวปฏิบัติ discharge plan, discharge checklist การใช้สมุดคู่มือผู้ป่วย การเขียนใบส่งต่อ

สังเกตการณ์การทำ discharge planning การส่งต่อเครือข่าย

**เครื่องมือ** Discharge plan GL, discharge plan checklist, referral form

## Opioid administration

- Opioid availability
- ระบบการบริหารจัดการยา opioid ชนิดฉีดที่บ้าน

**เครื่องมือ** สมุดประจำตัวการใช้ยาทางใต้ผิวหนังของผู้ป่วยแบบประทับประคอง

## Quality assessment of PC program

- Quality assessment in palliative care
- Tools for quality assessment

ภาคปฏิบัติ เลือกตัวชี้วัดของโครงการ และวางแนวทางการเก็บข้อมูล การวางแผนพัฒนาคุณภาพ

เครื่องมือ Quality assessment tools

### คุณสมบัติของผู้เข้ารับการอบรม

ทีมดูแลระดับประคองของโรงพยาบาลระดับจังหวัดและระดับโรงพยาบาลชุมชน ในทีมประกอบด้วย

พยาบาลดูแลศูนย์ประคองที่ต้องผ่านการอบรม Palliative Nursing ระยะกลาง (มากกว่า 4 สัปดาห์ขึ้นไป) เนื่องจากหากการฝึกอบรมนี้จะไม่มีการสอนความรู้พื้นฐานด้าน Palliative care (จะไม่รับกรณีพยาบาลไม่เคยผ่านการอบรมระยะกลางมาก่อน)

แพทย์ที่รับผิดชอบงาน Palliative care **ควรมีพื้นฐานผ่านการอบรมระยะสั้น 2-3 วันมาก่อน** ในหลักสูตรจะมีการสอนเรื่อง symptom management

### วันที่ฝึกอบรม

การฝึกอบรมประจำปี 2561 จะมี 4 รุ่น

รุ่นที่ 1. วันที่ 18-22 ธันวาคม 2560

รุ่นที่ 2. วันที่ 12-16 มีนาคม 2561

รุ่นที่ 3. วันที่ 23-27 เมษายน 2561

รุ่นที่ 4. วันที่ 6-10 พฤษภาคม 2561